

యోగదర్శకం

ః త్రి గుణ పుణ్యాః

గురువ్రుష్టా గురుర్యాష్టాః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్పాష్టాత్ పరం బ్రహ్మా, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

ః త్రిభేర పుణ్యాః

వేంకటేశః శ్రీనివాసః, లక్ష్మీపతిరామయః ॥
అమృతాంశో జగద్వంద్యః, గోవిందశ్శాశ్వతః ప్రభుః ॥

ః పతంజలి పుణ్యాః

యోగేన చిత్తస్య పదేన వాచాం, మలం శరీరస్య చ వైద్యకేన ॥
యోఽపాకరోత్తం ప్రవరం మునీనాం, పతంజలిం ప్రాంజలిరానతోస్మి ॥

నమో హిరణ్యగర్భాదిభ్యః, యోగ విద్యాసంప్రదాయ కర్తృభ్యః, ।
వంశర్షిభ్యః, నమో మహాద్బ్యః, నమో గురుభ్యః ॥

యోగదర్శనం త్రుతచథం - బుహ్నాతీ కుశ్మా విష్ణువిథ శర్మ నాలఁఁ పురంధం

ః త్రిశ్ఛప్త పుణ్యాః

వసుదేవసుతం దేవం, కంసచాణురమృతనమ్ ।
దేవకీపరమానందం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్ ॥

ః త్రి గీతి పుణ్యాః

సర్వోపనిషదోగావః, దోగ్నా గోపాలనందనః ।
పార్థో వత్సమృధీర్భీక్తా, దుగ్ధం గీతామృతం మహాత్ ॥

॥ అథ, శ్రీమద్భగవంతాను, ఉపనిషత్స్తు, బ్రహ్మవిద్యాయాయాం, యోగశాస్త్రం,
శ్రీకృష్ణార్థస్తున సంవాదే, జత్తాసకర్తృస్తున్యాన యోగో చతుర్భాయాయే శ్శికశః ॥

శ్రీభగవత్సింహ -

గతసంగస్య ముక్తస్య జ్ఞానావస్థితచేతసః ।
యజ్ఞాయాచరతః కర్మ సమగ్రం ప్రవిలీయతే ॥

॥ 4-23 ॥

బ్రహ్మర్పణం బ్రహ్మ హవిః బ్రహ్మగౌ బ్రహ్మణా హతం ।
బ్రహ్మావ తేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మసమాధినా ॥

॥ 4-24 ॥

దైవమేవాపరే యజ్ఞం యోగినః పర్యపాసతే ।
బ్రహ్మగౌవపరే యజ్ఞం యజ్ఞేనైవోపజ్ఞహ్వతి ॥

॥ 4-25 ॥

శ్రోత్రాదీనీంద్రియాణ్యన్యే సంయమగ్నిషు జూహ్వతి ।
శబ్దాదీన్యషయానన్య ఇంద్రియగ్నిషు జూహ్వతి ॥

॥ 4-26 ॥

సర్వాణీంద్రియకర్మణి ప్రాణకర్మణి చాపరే ।
అత్కుసంయమయోగౌ జూహ్వతి జ్ఞానదీపితే ॥

॥ 4-27 ॥

ద్రవ్యయజ్ఞాస్తపోయజ్ఞాః యోగయజ్ఞాస్తథాపరే ।
స్వాధ్యాయజ్ఞానయజ్ఞాశ్చ యతయస్యంశితప్రతాః ॥

॥ 4-28 ॥

అపానే జూహ్వతి ప్రాణం ప్రాణేఉపానం తథాపరే ।
ప్రాణాపానగతి రుద్ధ్య ప్రాణాయామపరాయణాః ॥

॥ 4-29 ॥

అపరే నియతాహరాః ప్రాణాఖ్వాణేషు జూహ్వతి ।
సర్వేఉప్యతే యజ్ఞవిదః యజ్ఞక్షపితకల్మైః ॥

॥ 4-30 ॥

యజ్ఞశిష్టమృతభజః యాంతి బ్రహ్మ సనాతనం ।
నాయం లోకోఽప్ర్యయజ్ఞస్య కుతోఽన్యః కురుసత్తమ్ ॥

॥ 4-31 ॥

ఏవం బహువిధా యజ్ఞాః వితతా బ్రహ్మణో ముఖే ।
కర్కృజాన్వద్ది తాన్సర్వాన్ ఏవం జ్ఞాత్వా విమోక్ష్యసే ॥

॥ 4-32 ॥

శ్రేయాన్ ద్రవ్యమయాద్యజ్ఞాత్ జ్ఞానయజ్ఞః పరంతప ।
సర్వం కర్కృతిలం పాఢ జ్ఞానే పరిపమాప్యతే ॥

॥ 4-33 ॥

తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా ।
ఉపదేశ్యంతి తే జ్ఞానం జ్ఞానినష్టత్వదర్శినః ॥

॥ 4-34 ॥

యద్ జ్ఞాత్వా న పునరౌహమ్ ఏవం యాస్యసి పాండవ ।
యేన భూతాన్యశేషేణ ద్రక్షస్యాత్మన్యథో మయి ॥

॥ 4-35 ॥

అపి చేదసి పాపేభ్యః సర్వేభ్యః పాపకృత్తమః ।
సర్వం జ్ఞానష్టవేవై వృజినం సంతరిష్యసి ॥

॥ 4-36 ॥

యదైధాంసి సమిద్ధోఽగ్నిః భస్మసాత్మురుతేఽర్జన ।
జ్ఞానాగ్నిస్సర్వకర్కృతి భస్మసాత్మురుతే తథా ॥

॥ 4-37 ॥

న హి జ్ఞానేన సదృశం పవిత్రమిహ విద్యతే ।
తత్ప్రయం యోగసంసిద్ధః కాలేనాత్మని విందతి ॥

॥ 4-38 ॥

శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం తత్పరస్యంయతేంద్రియః ।
జ్ఞానం లభ్యా పరాం శాంతిమ్ అచిరేణాధిగచ్ఛతి ॥

॥ 4-39 ॥

అజ్ఞశౌత్రద్వానశ్చ సంశయాత్మా వినశ్యతి ।
నాయం లోకోఽస్తి న పరః న సుఖం సంశయాత్మనః ॥ || 4-40 ||

యోగసన్యస్తకర్మణం జ్ఞానసంచిన్మసంశయం ।
ఆత్మవంతం న కర్మణి నిబధ్యంతి ధనంజయ ॥ || 4-41 ||

తస్మాదజ్ఞానసంభూతం హృత్వం జ్ఞానాసినాత్మనః ।
చిత్ప్రేనం సంశయం యోగమ్ ఆతిష్టోత్రమ్ భారత ॥ || 4-42 ||

॥ ఆత్మ, శ్రీమద్భగవంతాసు, ఉపసంఖ్యు, బ్రహ్మవిద్యాయామ, యోగ్-శాస్త్ర,
శ్రీకృష్ణరూప సంపాద, జ్ఞానకర్త్రమాను యోగే చతుర్భాధాయే శ్లోకాః ॥

యత్ యోగేశ్వరః కృష్ణః యత్ పార్థో ధమర్థరః ।
తత్ శ్రీర్వజయో భూతి : ధ్రువానీతిర్మతిర్మతిర్మతి ॥

॥ అథ జ్ఞమూ పుణ్యాం ॥ యదజ్ఞరపదబ్రహ్మం మాత్రాహీనం చ యద్వవేత్ ।
తత్పర్యం జ్ఞమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో2స్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్మహామ్ ॥ కాయేన వాచా మనేషిమైర్యా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్యభావాత్ ।
కరోమి యద్వత్ సకలం పరమై నారాయణామేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకామ్ ॥ సర్వే భవస్తు సుఖినః సర్వే సస్తు నిరామయః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యస్తు మా కశ్చత్ దుఃఖభాగ్వవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥ శ్రియః కాన్తాయ కల్యాణనిధయే నిధయే2ర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥